

[Hanne Reintoff.]

år derefter, og må stærkt støtte, at man endnu en gang tager dette op til overvejelse. Det er tydeligt dokumenteret, at det er i disse første uddannelsesår, at en del skæbnesvanger og absolut forkert frasortering foregår, og hvis man vil forandre den befolkningsmæssige fordeling på vore højere læreanstalter, er det her, man først og fremmest skal sætte ind med økonomisk, men også med pædagogisk støtte. Det burde have været et resultat af udvalgets arbejde, at man kom bort fra lånene til alt for høje renter og udelukkende baserede samfundets støtte på stipendieordninger, og vi kan støtte mindretallets forslag herom. Studenterne har jo også selv udarbejdet økonomisk overkommelige forslag om denne ting.

Samtidig med at understrege betydningen af en tidlig økonomisk støtte er der grund til igen at fremhæve to grupper, der er særlig støttetængende: for det første er der de unge, der skifter uddannelse, og dernæst de unge, der efter at have gennemført én uddannelse enten ønsker sig en anden, fordi de føler sig fejlplaceret, eller ønsker sig en supplerende eller videregående uddannelse, fordi de yderligere vil dygtiggøre sig. Samfundet svigter her, men burde jo i og for sig være interesseret i, dels at den enkelte var rigtigt placeret, dels at de unge, der magter mere uddannelse, fik lejlighed til at skaffe sig den.

Dertil kommer, som jeg før har været inde på, lærlingene, hvis støttebehov er meget stort. Jeg har tidligere harceleret over ministerens, jeg synes så urimelige udregninger af lærlingelønnens stigning, der kun tager sig stor ud, fordi reallønnen opererer med beløb nede omkring de 50-60 kr.; når den så tager en stigning på en tier om ugen, ser det selvfølgelig ud som en stor procent. Vi kan stadig ikke acceptere, at lærlingene ikke får del i merbevillingerne. Vi er enige med de store lærlingegrupper, der mener, at arbejdsgiverne skal betale væsentlig mere til den lærlinguddannelse, som dels er nødvendig for mange arbejdsgivere, og som de dels i uddannelsestiden profiterer klækkeligt af. Men samtidig må man støtte lærlingene i, at lykkes det ikke at få arbejdsgiverne til at yde denne støtte — og det er jo som bekendt en beskyttet gruppe her i landet — så må samfundet træde til. Jeg håber også,

undervisningsministeren vil være opmærksom på Faglig Ungdoms henvendelse om deres særlige beskatningsproblemer og eventuelt diskutere spørgsmålet med finansministeren.

Allerede under første behandling understregede jeg industri- og erhvervslivets behov for veluddannet ungdom og den deraf følgende forpligtelse til at støtte uddannelserne. Jeg kan derfor støtte SFs idé om virksomhedernes forpligtelse til kontant støtte til uddannelserne og kan overhovedet ikke godtage det argument, at man ikke kan pålægge arbejdsgiverne forpligtelser, fordi de bare vælter det over på priserne. Det er selvfølgelig rigtigt, at arbejdsgiverne på den ene eller den anden måde enten ved prisforøgelse eller ved at bruge deres flertal i folketinget vil søge sig dækket ind, men det er jo en stadig kamp, der foregår her, og man må da vide, især når man i tide og utide taler om kapitalismen, at også arbejdsgivere er underkastet såvel nationale som internationale markedsforhold og ikke altid kan vælte alting over på priserne. I sine stærke perioder har arbejderbevægelsen dog haft meget held til at presse arbejdsgiverne den vej.

Vi havde gerne set SFs idé suppleret med vores egen om inddragning af en del af de store samfundsskabte værdier, der høber sig op i bankerne, til gavn for almenvellet, i denne forbindelse den uddannelsessøgende ungdom, og havde jo i og for sig den tanke, der godt kunne supplere hr. Morten Langes, at de lånemuligheder, som man i det ændringsforslag, hr. Morten Lange har stillet, og som jeg vil støtte, udelukkende erstatter med stipendier, blev udvidet netop over bankernes rentemargen. Vi vil stille forslag om en ændring i bankloven med dette for øje til efteråret.

Som tidligere understreget mener vi, at der bør fremsættes en konkret plan for en udbygget uddannelsesstøtte. SF foreslår 10 år, og jeg synes nok, det er en lang periode, når man kender behovet. Et fastsat åremål er nok nødvendigt; jeg vil nødig stå og lave overbudspolitik, men mener dog, at en noget kortere frist kunne indføres.

Det bør sammenbygges — det er noget helt andet — med en intensiv planlægning for at demokratisere uddannelsen og gøre uddannelsesstilluddet til en regulær og tilgængelig mulighed for de unge, der af socialt